

INSTITUTE OF ANTHROPOLOGY

In 300 cuốn, tại Công ty Cổ phần Khoa học và Công nghệ Hoàng Quốc Việt, theo Giấy phép xuất bản số 139/GP-BVHTT, ngày 22-4-2013. Phát hành qua mạng lưới bưu điện Việt Nam trên toàn quốc: Mã ấn phẩm: C212; Hotline 1800.585855. Hoặc tòa soạn Tạp chí Dân tộc học (Số ĐT: 02462730420). In xong và nộp lưu chiểu tháng 6-2022

Giá: 40.000đ

TẠP CHÍ DÂN TỘC HỌC - SỐ 3 (231) - 2022 ANTHROPOLOGY REVIEW

ISSN 0866 - 7632

TẠP CHÍ DÂN TỘC HỌC

3 (231)
2022

VIỆN DÂN TỘC HỌC
VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM

DÂN TỘC HỌC

Tạp chí chuyên ngành Dân tộc học
Năm thứ XXXXVIII
Số 3 (231) - 2022

Ra hai tháng một kỳ

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ
Tầng 10, nhà A, số 1 Liễu Giai, Ba Đình Hà Nội
Điện thoại: 84-024-62730420
E-mail: tapchidantochoc@gmail.com
Website: viendantochoc.vass.gov.vn

Số chuyên đề thứ nhất: Nghiên cứu về vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc

VIỆN DÂN TỘC HỌC - VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM

		MỤC LỤC	
		NGHIÊN CỨU	
			Trang
Tổng biên tập PGS.TS. NGUYỄN VĂN MINH			
Phó Tổng biên tập TS. NGUYỄN THỊ THANH BÌNH			
* *			
HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP PGS.TS. Nguyễn Văn Minh (Chủ tịch) TS. Bùi Thị Bích Lan (Thư ký) TS. Nguyễn Thị Thanh Bình PGS.TS. Phạm Quang Hoan PGS.TS. Vương Xuân Tình PGS.TS. Bùi Văn Đạo PGS.TS. Nguyễn Ngọc Thanh PGS.TS. Bùi Xuân Đỉnh TS. Trần Văn Hà TS. Lý Hành Sơn TS. Trần Minh Hằng TS. Nguyễn Công Thảo	Vương Xuân Tình Nguyễn Thị Thanh Bình Phạm Thị Cẩm Vân Bùi Thị Bích Lan Nguyễn Thắm Thu Hà Trần Thị Mai Lan	* Giáo dục với ý thức quốc gia - dân tộc ở các tộc người vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc * Ý thức quốc gia - dân tộc qua nhận thức về lãnh thổ Việt Nam của một số tộc người vùng biên giới tỉnh Hà Giang * Mua bán lâm sản của người Dao ở vùng biên giới huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai * Không gian ảo, cuộc sống thật: Ảnh hưởng của mạng xã hội đến đời sống của phụ nữ Hà Nội ở vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc * Quan hệ giữa cha mẹ và con cái trong gia đình người Hà Nội ở vùng biên giới xã Y Tý, huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai	3 17 30 46 62 75
* *			
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ TS. Hoàng Phương Mai (Thư ký) ThS. Phạm Thị Thu Hà ThS. Lục Mạnh Hùng	Lê Thị Hương	* Tác động của việc đóng cửa biên giới Việt Nam - Trung Quốc tới đời sống của người Nùng và người Hmông ở khu vực giáp biên tỉnh Cao Bằng * Tập quán ăn uống của người Nùng ở vùng biên giới xã Lũng Nặm, huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng	85
Thiết kế bìa: ThS. Lục Mạnh Hùng	Nguyễn Văn Sửu	* Quan điểm Nhân học	97
Chuyên ngữ: ThS. Vương Ngọc Thi	Đàm Thị Uyên	* Khai thác biểu tượng vật linh "Long Khuyển" trong văn hóa người Dao đối với phát triển du lịch	107
Tài khoản: Viện Dân tộc học STK: 001.1.00.1715230 Sở giao dịch Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam Số 11 Láng Hạ, Ba Đình, Hà Nội	Mai Thị Hồng Vinh		
	Đinh Thị Thanh Huyền	THÔNG TIN * Di cư, đói nghèo và phát triển: Một chuyên khảo đáng đọc của PGS.TS. Nguyễn Văn Chính	117

Selection Volume 1: Studies on the Vietnam - China border Areas

INSTITUTE OF ANTHROPOLOGY – VIETNAM ACADEMY OF SOCIAL SCIENCES

Editor-in-chief

Assoc.Prof.Dr. NGUYEN VAN MINH

Deputy Editor-in-chief

Dr. NGUYEN THI THANH BINH

*
* *

EDITORIAL COMMITTEE

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Van Minh
(Chairman)

Dr. Bui Thi Bich Lan (Sub-editor)

Dr. Nguyen Thi Thanh Binh

Assoc.Prof.Dr. Bui Van Dao

Assoc.Prof.Dr. Bui Xuan Dinh

Assoc.Prof.Dr. Pham Quang Hoan

Assoc.Prof.Dr. Vuong Xuan Tinh

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Ngoc Thanh

Dr. Tran Van Ha

Dr. Ly Hanh Son

Dr. Tran Minh Hang

Dr. Nguyen Cong Thao

*
* *

EDITORIAL OFFICE AND ADMINISTRATION

Dr. Hoang Phuong Mai (Sub-editor)

MA. Pham Thi Thu Ha

MA. Luc Manh Hung

Cover designed: MA. Luc Manh Hung

Translation: M.A. Vuong Ngoc Thi

TABLE OF CONTENT

STUDIES

		Page
Vuong Xuan Tinh	* Education and National Consciousness of Ethnic Groups in the Vietnam-China Border Areas	3
Nguyen Thi Thanh Binh	* National Consciousness in Some Ethnic Groups' Perception of Vietnamese Territory in the Border Area of Ha Giang Province	17
Pham Thi Cam Van	* The Dao's Trade of Forest Products in the Border Area of Lao Cai Province's Muong Khuong District	30
Bui Thi Bich Lan	* Virtual Space and Real-life: The Impact of Social Media on the Lives of Ha Nhi Women in the Vietnam-China Border Area	46
Nguyen Tham Thu Ha	* The Relationship between Parents and Children of Ha Nhi Families in the Border Areas of Y Ty Commune, Bat Xat District, Lao Cai Province	62
Tran Thi Mai Lan	* The Impact of the Vietnam-China Border Closures on the Lives of Nung and Hmong in the Border Area of Cao Bang Province	75
Le Thi Huong	* Eating Habits of the Nung People in the Border Areas of Lung Nam Commune, Ha Quang District, Cao Bang Province	85
Nguyen Van Suu	* The Anthropological Perspective	97
Dam Thi Uyen	* Exploiting the Dao Culture's Symbolic Mascot "Long Khuyen" for Tourism Development	107
Mai Thi Hong Vinh		
Dinh Thi Thanh Huyen	* Migration, Poverty and Development - A Book Worth Reading by Assoc. Prof. Dr. Nguyen Van Chinh	117

INFORMATION

TÓM TẮT TIẾNG VIỆT SỐ 3/2022

1. Vương Xuân Tình: Giáo dục với ý thức quốc gia - dân tộc ở các tộc người vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc

Tóm tắt: Ý thức quốc gia - dân tộc của cư dân vùng biên giới có vai trò quan trọng trong bảo vệ, xây dựng đất nước và liên quan chặt chẽ đến giáo dục. Bài viết này trình bày, phân tích ý thức quốc gia - dân tộc của các tộc người Hmông, Tày, Nùng và Lô Lô ở vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc thuộc địa bàn tỉnh Hà Giang, qua tìm hiểu nhận thức và thực thi của họ với các luật định về biên giới, qua nhận thức về chính sách dân tộc và biểu tượng văn hóa quốc gia. Nghiên cứu cho thấy, những người có học vấn từ tiểu học trở lên có nhận thức liên quan đến các vấn đề nêu trên tốt hơn so với người không đi học. Bởi vậy, dù điều kiện giáo dục hiện nay đã được cải thiện, song ở vùng biên giới vẫn cần duy trì chế độ bán trú cho học sinh, và tăng cường cơ sở vật chất, nguồn nhân lực, điều kiện học tập ở các trường từ cấp mầm non đến cấp phổ thông. Với người lớn không biết chữ, cần có hình thức phù hợp trong tăng cường truyền thông bằng tiếng dân tộc thiểu số để họ nâng cao ý thức quốc gia - dân tộc.

Từ khóa: Giáo dục, ý thức quốc gia - dân tộc, tộc người, vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc.

2. Nguyễn Thị Thanh Bình: Ý thức quốc gia - dân tộc qua nhận thức về lãnh thổ Việt Nam của một số tộc người vùng biên giới tỉnh Hà Giang

Tóm tắt: Dựa trên tư liệu nghiên cứu thực địa năm 2021 và 2022, bài viết góp phần làm rõ ý thức quốc gia - dân tộc thể hiện qua nhận thức về lãnh thổ quốc gia của các tộc người Hmông, Tày, Nùng, Lô Lô ở 4 xã giáp biên thuộc tỉnh Hà Giang hiện nay là Lao Chải và Thanh Thủy của huyện Vị Xuyên, Lũng Cú của huyện Đồng Văn, và Phú Lũng của huyện Yên Minh. Kết quả nghiên cứu cho thấy, đa phần người dân có nhận thức nhất định về lãnh thổ biên giới nơi địa phương họ sinh sống và lãnh thổ quốc gia, đặc điểm dân cư, dân tộc của Việt Nam. Nhận thức này đang ngày càng được nâng cao nhờ sự phát triển của hệ thống giáo dục, truyền thông ở địa phương và sự tăng cường giao lưu tiếp xúc giữa các tộc người vùng biên với cư dân của các tỉnh thành trong cả nước cũng như chính sách quản lý biên giới của Việt Nam và Trung Quốc.

Từ khóa: Ý thức quốc gia, nhận thức, biên giới, Hà Giang, Hmông, Tày, Nùng, Lô Lô

3. Phạm Thị Cẩm Vân: Mua bán lâm sản của người Dao ở vùng biên giới huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai

Tóm tắt: Hai xã Lùng Vai và Nậm Chảy của huyện Mường Khương, tỉnh Lào Cai là nơi có nhiều người Dao cư trú và cũng là địa phương có tiềm năng về nguồn lâm sản. Những năm qua, người Dao ở đây rất chú trọng mở rộng diện tích trồng cây lâm sản để bán ra cả thị trường nội địa và xuất khẩu qua bên kia biên giới. Gần đây, những thay đổi trong chính sách lâm nghiệp của Nhà nước và việc siết chặt quản lý đường biên của Trung Quốc trong đại dịch Covid-19 đã có những ảnh hưởng nhất định đến hoạt động mua bán lâm sản của người dân địa phương. Vì vậy, bài viết phân tích thực trạng hoạt động mua bán lâm sản của người Dao ở hai địa bàn nghiên cứu trên và đưa ra một số vấn đề nhằm tìm biện pháp tháo gỡ các vướng mắc trong quá trình phát triển và tiêu thụ cây lâm sản ở địa phương hiện nay.

Từ khóa: Biên giới, Mường Khương, Lào Cai, lâm sản, mua bán lâm sản, người Dao.

4. Bùi Thị Bích Lan: Không gian ảo, cuộc sống thật: Ảnh hưởng của mạng xã hội đến đời sống của phụ nữ Hà Nhì ở vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc

Tóm tắt: Nghiên cứu này chỉ ra sự thay đổi về tâm lý, lối sống, hành vi và mối quan hệ giữa người phụ nữ Hà Nhì vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc với gia đình, cộng đồng dưới tác động của không gian mạng xã hội. Kết quả nghiên cứu cho thấy, bên cạnh những cơ hội như khẳng định bản thân và giải tỏa áp lực cuộc sống, tăng cường giao lưu văn hóa, duy trì và mở rộng mạng lưới xã hội, phát triển thương mại điện tử, cải thiện sinh kế..., việc tham gia mạng xã hội của phụ nữ vùng biên cũng đặt ra nhiều thách thức, ảnh hưởng nhất định tới vấn đề đạo đức, thuần phong mỹ tục, cũng như sự gắn kết vốn có giữa họ với gia đình, với cộng đồng ngoài đời thực. Trên cơ sở đó cung cấp cơ sở khoa học cho việc xây dựng chính sách, giải pháp nhằm phát huy tính tích cực, đồng thời giảm thiểu những tác động không mong muốn, nâng cao “sức đề kháng” của mỗi phụ nữ, mỗi gia đình khi bước vào môi trường mạng xã hội, góp phần đảm bảo trật tự xã hội và an ninh quốc phòng vùng biên giới.

Từ khóa: Internet, mạng xã hội, dân tộc Hà Nhì, phụ nữ, vùng biên giới.

5. Nguyễn Thắm Thu Hà: Quan hệ giữa cha mẹ và con cái trong gia đình người Hà Nhì ở vùng biên giới xã Y Tý, huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai

Tóm tắt: Mối quan hệ giữa cha mẹ và con cái trong gia đình là chủ đề dành được nhiều sự quan tâm của một số ngành khoa học xã hội, song mối quan hệ này ở gia đình các tộc người thiểu số vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc còn ít được chú ý. Trong bối cảnh xã hội phát triển hiện nay, các mối quan hệ giữa cha mẹ và con cái đang có sự thay đổi mạnh mẽ trên nhiều chiều cạnh, gia đình của người Hà Nhì ở xã Y Tý, huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai cũng không nằm ngoài quy luật đó. Bài viết tập trung phân tích thực trạng quan hệ giữa cha mẹ và con cái trong việc chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục, quan hệ ứng xử, việc truyền dạy các giá trị văn hóa giữa cha mẹ và con cái trong gia đình...

của người Hà Nhì ở địa bàn trên; Qua đó góp phần nhận diện xu hướng phát triển và những vấn đề đặt ra trong quan hệ gia đình ở vùng miền núi giáp biên giới trong bối cảnh hiện nay.

Từ khóa: Quan hệ giữa cha mẹ và con cái, gia đình, người Hà Nhì, huyện Bát Xát, tỉnh Lào Cai.

6. Trần Thị Mai Lan: Tác động của việc đóng cửa biên giới Việt Nam - Trung Quốc tới đời sống của người Nùng và người Hmông ở khu vực giáp biên tỉnh Cao Bằng

Tóm tắt: Từ đầu năm 2020 đến nay, dưới tác động của dịch Covid-19, phía Trung Quốc đã đưa ra chính sách đóng cửa chặt chẽ các đường mòn, lối mở trên toàn tuyến biên giới tiếp giáp với Việt Nam, trong đó có khu vực thuộc địa phận tỉnh Cao Bằng. Chính sách "zero Covid" của Trung Quốc ngày càng tăng cường đã tác động mạnh đến cuộc sống của đồng bào các tộc người thiểu số đang sinh sống ở khu vực giáp biên giới Việt Nam - Trung Quốc. Do đó, bài viết tập trung tìm hiểu những tác động của chính sách đóng cửa biên giới của Trung Quốc tới đời sống của người Nùng và người Hmông sinh sống ở khu vực giáp biên tỉnh Cao Bằng - địa phương có đường biên giới giáp với Trung Quốc dài nhất của Việt Nam.

Từ khóa: Biên giới, đóng cửa biên giới, Cao Bằng, người Nùng, người Hmông.

7. Lê Thị Hương: Tập quán ăn uống của người Nùng ở vùng biên giới xã Lũng Nặm, huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng

Tóm tắt: Bài viết phân tích một số đặc điểm về tập quán ăn uống hằng ngày và trong các nghi lễ của người Nùng Giang ở Lũng Nặm, xã biên giới thuộc huyện Hà Quảng, tỉnh Cao Bằng trong bối cảnh giao lưu văn hóa, kinh tế ở vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc từ năm 1991 đến nay. Tác động của kinh tế thị trường và sự tăng cường mối quan hệ giao lưu văn hóa, xã hội giữa các tộc người đã làm thay đổi rất nhiều về nguồn cung cấp lương thực, thực phẩm và đồ uống, cơ cấu bữa ăn và phong cách ăn uống... của người Nùng nơi đây. Bài viết cũng chỉ ra rằng, việc qua lại giữa cộng đồng Nùng Giang và đồng tộc bên kia biên giới trong các dịp mua bán, thăm thân, lễ nghi... đã góp phần củng cố phong vị ăn uống truyền thống vốn có và hình thành nét hiện đại trong ẩm thực của tộc người này những năm gần đây.

Từ khóa: Tập quán ăn uống, người Nùng Giang, Hà Quảng, Cao Bằng.

8. Nguyễn Văn Sửu: Quan điểm Nhân học

Tóm tắt: Bài viết làm rõ vấn đề cốt lõi trong quan điểm nhân học, vốn được tạo nên từ sự tích hợp của bốn thành tố quan trọng là tiếp cận toàn diện, vị trí trung tâm của khái niệm văn hóa, tiếp cận so sánh và tiếp cận dân tộc học. Bốn thành tố này có mối quan hệ mật thiết với nhau, có những phát triển quan trọng trong hơn một thế kỷ qua,

làm cho Nhân học không ngừng tạo ra những tri thức mới, có tính lý luận và thực tiễn cao. Quan điểm nhân học không chỉ định danh Nhân học, mà còn phân biệt Nhân học với các ngành học khác. Bài viết này nhấn mạnh rằng quan điểm nhân học không chỉ cần được quán triệt trong nghiên cứu mà còn cả trong giảng dạy và ứng dụng Nhân học.

Từ khóa: Nhân học, quan điểm nhân học, tiếp cận toàn diện, tiếp cận văn hóa, tiếp cận so sánh, tiếp cận dân tộc học.

9. Đàm Thị Uyên, Mai Thị Hồng Vĩnh: Khai thác biểu tượng vật linh “long khuyển” trong văn hóa người Dao đối với phát triển du lịch

Tóm tắt: Vấn đề nhận diện biểu tượng văn hóa có ý nghĩa quan trọng trong việc xác định đặc trưng văn hóa của quốc gia nói chung hay một cộng đồng tộc người cụ thể nói riêng. Trên cơ sở các nguồn tài liệu nghiên cứu của một số học giả và tư liệu điền dã tại cộng đồng người Dao của các tác giả có thể nhận thấy, hình ảnh vật linh Long khuyển (con chó) mang tính biểu trưng khá đậm nét trong văn hóa tộc người Dao. Long khuyển gắn với ý niệm về nguồn gốc tộc người Dao và được thiêng hóa trong đời sống tín ngưỡng của đồng bào, biểu hiện ở nhiều khía cạnh văn hóa khác nhau. Thông qua việc làm rõ một số biểu hiện của biểu tượng vật linh này trong văn hóa người Dao, bài viết đề xuất việc khai thác biểu tượng Long khuyển này trong xây dựng một số sản phẩm phục vụ phát triển du lịch ở cộng đồng người Dao hiện nay.

Từ khóa: Người Dao, Bàn vương, vật linh Long khuyển (con chó), văn hóa Dao, phát triển du lịch.

ABSTRACT 3/2022

1. **Vuong Xuan Tinh: Education and National Consciousness of Ethnic Groups in the Vietnam-China Border Areas**

Abstract: The national consciousness of ethnic borderland residents plays a vital role in the protection and construction of the country and is closely related to education. This article presents and analyses the national consciousness of the ethnic Hmong, Tay, Nung, and Lo Lo groups in the Vietnam-China border area in Ha Giang province through understanding their awareness and compliance with border laws and their awareness of ethnic policies and national symbols. Research shows that people with primary education or higher are more aware of the above issues than those who did not attend school. Therefore, although the current educational condition has been improved, it is still necessary to maintain the semi-boarding school system for students and strengthen facilities, human resources, and learning conditions from preschool to high school in the border areas. For illiterate adults, it is necessary to strengthen communications in ethnic minority languages so that they can raise their national consciousness.

Keywords: *Education, national consciousness, ethnic group, Vietnam-China border area.*

2. **Nguyen Thi Thanh Binh: National Consciousness in Some Ethnic Groups' Perception of Vietnamese Territory in the Border Area of Ha Giang Province**

Abstract: Using fieldwork data from 2021 and 2022, the article contributes to clarifying the national consciousness reflected through the perception of the national territory of the ethnic Hmong, Tay, Nung, and Lo Lo groups in four border communes of Ha Giang province today, which are Lao Chai and Thanh Thuy communes of Vi Xuyen district, Lung Cu commune of Dong Van district, and Phu Lung commune of Yen Minh district. The research results show that most people have a certain awareness of the territorial border of the locality where they live, the territory of the country, and the characteristics of the population and ethnicities of Vietnam. This awareness has increasingly been raised thanks to the development of the local education and communication systems, the increasing exchange between ethnic groups in the border areas and residents of other provinces in the country, and the border management policies of Vietnam and China.

Keywords: *National consciousness, perception, borders, Ha Giang, Hmong, Tay, Nung, Lo Lo.*

3. **Pham Thi Cam Van: The Dao's Trade of Forest Products in the Border Area of Lao Cai Province's Muong Khuong District**

Abstract: The two communes of Lung Vai and Nam Chay in Muong Khuong district of Lao Cai province are home to a large number of Dao people and are also localities with a high potential for forest products. In recent years, the Dao have paid great attention to expanding the sale of forest products in the domestic market and exports across the border. Recently, changes in the State's forestry policy and the tightening of China's border management during the pandemic have inevitably impacted the local trade of forest products. The article analyses the current status of the Dao's trade of forest products in the two research areas and suggests solutions to some issues in the process of growing and consuming local forest products.

Keywords: *Border, Muong Khuong, Lao Cai, forest products, forest products trade, Dao people.*

4. Bui Thi Bich Lan: Virtual Space and Real-life: The Impact of Social Media on the Lives of Ha Nhi Women in the Vietnam-China Border Area

Abstract: The study explores the changes in psychology, lifestyle, behaviour, and relationship between Ha Nhi women with their families and communities under the influence of virtual social networks in the Vietnam-China border area. The research results show that – besides opportunities such as self-affirmation and relief of life pressures, the enhancement of cultural exchange, the maintenance and expansion of social networks, the development of e-commerce, and the improvement of livelihoods – the participation of women in border areas in virtual social networks also poses specific challenges and influences on ethics, customs, traditions, and the inherent connection between them and their families and communities. The study provides a scientific basis for the development of policies and solutions to promote positivity, minimise undesirable impacts, and improve the “resistance” of each woman and family when entering the virtual social network environment. Therefore, the article also contributes to ensuring social order, national defence, and security in border areas.

Keywords: *Internet, virtual social networks, ethnic Ha Nhi group, women, border areas.*

5. Nguyen Tham Thu Ha: The Relationship between Parents and Children in Ha Nhi Families in the Border Areas of Y Ty Commune, Bat Xat District, Lao Cai Province

Abstract: The relationship between parents and children is a topic of great interest in some disciplines of social sciences. However, these relationships in ethnic minority families in the Vietnam-China border areas have received little attention. In the current social development context, the relationships between parents and children are changing drastically in many dimensions, and this also applies to the Ha Nhi families in Y Ty commune, Bat Xat district, Lao Cai province. The article focuses on analysing the current relationships between parents and children in terms of care, nurture, education, behaviours, and the transmission of cultural values between Ha Nhi parents and children in the family, among others. Thereby, the article contributes to identifying development trends and issues in family relations in the mountainous border areas in the current context.

Keywords: *Relationship between parents and children, family, Ha Nhi people, Bat Xat district, Lao Cai province.*

6. Tran Thi Mai Lan: The Impact of the Vietnam-China Border Closures on the Lives of Nung and Hmong in the Border Area of Cao Bang Province

Abstract: Since the beginning of 2020, the Chinese introduced a strict policy of closing the trails and openings on the entire border with Vietnam, also affecting Cao Bang province. The tightening enforcement of China’s zero-Covid policy has substantially impacted the ethnic minorities living in the Vietnam-China border areas. The article focuses on understanding the effects of China’s border closure policy on the lives of the Nung and the Hmong in the border area of Cao Bang province – the locality sharing the longest border with China in Vietnam.

Keywords: *Border, border closure, Cao Bang, Nung, Hmong.*

7. Le Thi Huong: Eating Habits of the Nung People in the Border Areas of Lung Nam Commune, Ha Quang District, Cao Bang Province

Abstract: The article analyses some characteristics of the daily eating habits and rituals of the Nung Giang people in Lung Nam, a border commune in Ha Quang district, Cao Bang province, in the context of cultural and economic exchange in the Vietnam-China border area since 1991. The impact of the market economy and the strengthening of the cultural and social exchange among ethnic groups have considerably changed the supply of food and beverages and the structure and style of meals of the Nung. The article also points out that the interaction between the Nung Giang community and their ethnic relatives across the border during trade, family visits, and rituals has contributed to reinforcing traditional taste and forming modern features within the cuisine of this ethnic group in recent years.

Keywords: *Eating habits, Nung Giang, Ha Quang, Cao Bang.*

8. Nguyen Van Suu: The Anthropological Perspective

Abstract: *The article clarifies the core issue of the anthropological perspective, which is made up of the integration of four crucial elements: the holistic approach, the centrality of cultural concept, the comparative approach, and the ethnographic approach. These four elements closely relate to each other, with significant developments over the past century, making the subject of anthropology constantly creating newly theoretical, and empirical knowledge. Anthropological perspective does not only define what is Anthropology but also distinguishes Anthropology from other disciplines. The article emphasises that anthropological perspective needs to be comprehensively grasped in anthropological research, and teaching and applying anthropology.*

Keywords: *Anthropology, anthropological perspective, holistic approach, cultural approach, comparative approach, ethnographic approach.*

9. Dam Thi Uyen, Mai Thi Hong Vinh: Exploiting the Dao Culture's Symbolic Mascot "Long Khuyen" for Tourism Development

Abstract: The issue of identifying cultural symbols has an important meaning in determining the cultural characteristics of a country and an ethnic community. Based on research materials of other scholars and field materials of the authors in the Dao community, the iconic mascot *Long khuyen* (Dragon Dog) is symbolically imbued in the ethnic Dao culture. *Long khuyen* is associated with the concept of ethnic Dao origin and is sanctified in the people's religious life as well as manifested in many different cultural aspects. Through clarifying some manifestations of this mascot in Dao culture, the article proposes the utilisation of the *Long khuyen* in designing some products for current tourism development in the Dao community.

Keywords: *Dao people, Ban Vuong, Long khuyen (Dragon Dog), Dao culture, tourism development.*